

MRF 2025.91

Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse af 4. juni 2025, j.nr. 22/03598

Ophævet og hjemvist tilladelse efter miljøbeskyttelseslovens § 28, stk. 1, til udledning af tag- og overfladevand via forsinkelsesbassin fra nyt boligområde til offentligt vandløb, da tilladelsen ikke indeholdt oplysning om medianmaksimumafstrømning, men var baseret på generelt vejledende dimensionering for dræn for en afstrømning på 1 l/s/ha.

Efter ansøgning fra bygherre B meddelte Aabenraa Kommune den 9. februar 2022 tilladelse efter miljøbeskyttelseslovens § 28, stk. 1, tilladelse til udledning via forsinkelsesbassin af tag- og overfladevand fra et boligområde til det offentlige vandløb Bjissel Bæk. Der forelå ikke oplysning om vandløbets medianmaksimumafstrømning, men det var for afgørelsen konstateret, at udledningen ville ske med et afløbstal på 1 l/s/ha, hvilket svarede til vejledende dimensioneringskrav for dræn. Afgørelsen blev påklaget af en bredejer, der bl.a. gjorde gældende, at regnvandsbassinet var så lavbundet, at det vil medføre oversvømmelsesproblemer på bredejerens marker, og at regnvandsbassinet var etableret før tilladelsen forelå. Miljø- og Fødevareklagenævnet (formanden) lagde til grund, at de nærmere regler for udledning af overfladevand er fastsat i spildevandsbekendtgørelsen, og at det af spildevandsvej-

ledningen fremgår, at hvis der ikke i vandløbsregulativet er fastsat vilkår for maksimal tilladning, vil det skulle vurderes konkret, om vandløbets naturlige afstrømning og hydrauliske kapacitet giver mulighed for en forøget tilladning, hvor vandløbets medianmaksimumafstrømning som udgangspunkt skal lægges til grund for vurderingen af oplandets naturlige afstrømning, jf. bl.a. MAD 2018.190 Mfk (om fjordforbindelsen) og MAD 2013.2825 Nmk. Ved vurderingen af vandløbets hydrauliske kapacitet skal det sikres, at en ansøgt udledning ikke medfører hyppigere oversvømmelser af vandløbet, end hvad der ville være tilfældet ved afstrømning fra vandløbets naturlige opland. Nævnet konstaterede, at der for afgørelsen ikke forelå oplysninger om medianmaksimumafstrømningen for Bjissel Bæk, hvilket var en væsentlig retlig mangel, hvorfor tilladelsen blev ophævet og hjemvist.

Kommentar: Afgørelsen er et af flere eksempler på, at der ved etablering af nye boligområder og andre befæstede arealer meddeles tilladelse efter miljøbeskyttelseslovens § 28, stk. 1, til udledning af overfladevand til offentlige vandløb, og at tilladelsen efterfølgende ophæves, fordi de hydrauliske forhold ikke er undersøgt ordentligt, og at forsinkelsesbassin og ledninger allerede er etableret, jf. **MRF 2024.271 Mfk** og **MRF 2024.276 Mfk**. Et selvstændigt spørgsmål, som ikke hidtil ses prøvet, er, om sådanne nye projekter for spildevandsafledning af overfladevand også må anses for projekter, der som minimum skal VVM-screenes efter miljøvurderingslovens § 21. Om dette var sket i den foreliggende sag, fremgår ikke af nævnets afgørelse, men nævnet kunne med fordel have gjort en bemærkning herom. Se tillige Pagh: TfMKE 2025, s. 3, om forurening med farlige stoffer og de retlige udfordringer ved vandrammedirektivets forbud mod forringelse af vandmiljøet og udledning af spildevand.

Ophævelse og hjemvisning i sag om tilladelse til udledning af tag- og overfladevand til Bjissel Bæk via regnvandsbassin i Aabenraa Kommune

Sag: 22/03598

Dato: 4. juni 2025

Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse efter miljøbeskyttelseslovens § 28, stk. 1, jf. 91, stk. 1.^[1]

Miljø- og Fødevareklagenævnet ophæver Aabenraa Kommunes afgørelse af 9. februar 2022 om tilladelse til udledning af tag- og overfladevand fra boligområde ved [Fortroligt 1], til Bjissel Bæk via regnvandsbassin beliggende på matr. nr. [Matrikelnummer 1], med virkning fra 1 år fra nævnets afgørelse og hjemviser sagen til fornyet behandling i Aabenraa Kommune.

Det indbetalte klagegebyr tilbagebetales.

Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. § 17, stk. 1, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet^[2] og gebyrbekendtgørelsens § 2, stk. 6.^[3] Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder, jf. miljøbeskyttelseslovens § 101, stk. 1.

Afgørelsen er truffet af formanden på nævnets vegne, jf. § 8 i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

1. Klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet

Afgørelsen er den 7. marts 2022 påklaget til Miljø- og Fødevareklagenævnet af en bredejer til Bjissel Bæk.

Klager har navnlig anført, at

- vand, der rettelig skulle løbe til Tumbøl Mose, i stedet føres til Bjissel Bæk, som i forvejen er belastet,
- ansøger skal deltage i udskiftningen af rør i Bjissel Bæk i væsentligt omfang,
- regnvandsbassinet er så lavbundet, at det kan påvirke brinkerne, så disse ikke kan udnyttes til landbrug, og
- regnvandsbassinet blev etableret, før tilladelsen forelå.

Klagepunkterne er nærmere uddybet i afsnit 2.2.

2. Sagens oplysninger

2.1 Den påklagede afgørelse

Aabenraa Kommune har den 9. februar 2022 meddelt tilladelse til udledning af tag- og overfladevand fra et nyt boligområde ved [Fortroligt 1], til det hovedsageligt rørlagte vandløb Bjissel Bæk via et regnvandsbassin. Tilladelsen er meddelt med hjemmel i miljøbeskyttelseslovens § 28, stk. 1.

Det fremgår af afgørelsen, at det totale opland er 2,83 ha, mens det reducerede opland er 1,14 ha. Oplandet er ifølge afgørelsen delt op i to delområder.

Aabenraa Kommune har i afgørelsen beskrevet, at det ansøgte regnvandsbassin dimensioneres til at kunne håndtere vand fra både delområde 1 og 2, herunder at det kun er delområde 1 der pt. er udstykket, hvorfor der indsættes en vandbremse, der udleder op til 0,3 l/s til vandløbet. Når der sker udstykning af delområde 2, må der udledes op til 0,9 l/s.

Ifølge Aabenraa Kommune er den rørlagte del af Bjissel Bæk ikke i god stand, men har dog vurderet, at det er muligt og forsvarligt at udlede den ansøgte vandmængde i den nuværende stand. Kommunen har i den forbindelse bemærket, at en renovering af den rørlagte del af vandløbet forventes gennemført inden for de kommende år.

Aabenraa Kommune har i afgørelsen beskrevet, at Bjissel Bæk har et naturligt opland på ca. 220 ha frem til punktet, hvor røret fra det ansøgte regnvandsbassin skal tilsluttes. Et område svarende til ca. 0,15 ha befæstet areal vil desuden give ekstra vand til bassinet, som naturligt hører til et andet vandopland. Det fremgår desuden af afgørelsen, at der ikke foreligger

oplysninger om vandløbets medianmaksimumafstrømning. Kommunen har i stedet lagt til grund, at den naturlige afstrømning er 1 l/s/ha, og at den tilladte udledning på 0,9 l/s fra et samlet befæstet areal på 1,14 ha dermed er mindre end den naturlige afstrømning. Kommunen har på den baggrund vurderet, at udledningen ikke giver hyppigere eller større oversvømmelser, og at vandløbets kapacitet er taget i betragtning ved den tilladte vandmængde.

2.2 Klagers indhold

Klager har anført, at der flyttes vand fra et vandopland til et andet. Størstedelen af vandet skal således rettelig løbe til Tumbøl Mose, men ledes nu i stedet til Bjissel Bæk, som allerede er belastet. Klager har videre anført, at regnvandsbassinet er så lavbundet, at det kan påvirke brinkerne, der bliver våde i en sådan grad, at de ikke kan udnyttes til landbrug.

I øvrigt har klager en forventning om, at projektets ansøger bør deltage i udskiftning af rør i Bjissel Bæk i væsentligt omfang. Klager har i den forbindelse anført, at der pt. er en forventning om, at klager betaler for en stor del af udskiftningen.

Klager har desuden bemærket, at regnvandsbassinet er etableret før den meddelte tilladelse forelå.

2.3 Aabenraa Kommunes bemærkninger til klagen

Aabenraa Kommune har den 29. marts 2022 bemærket, at Bjissel Bæk er et rørlagt offentligt vandløb uden krav til maksimale tilledninger i vandløbsregulativet. Ifølge kommunen foreligger der ikke specifikke oplysninger om vandløbets medianmaksimumafstrømning. Kommunen har i stedet lagt en naturlig afstrømning på 1 l/s/ha til grund, som ifølge kommunen er i overensstemmelse med anbefalingerne til dimensionering af dræn i en vejledning i dræning fra omkring 1945. Med henvisning til Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse af 16. december 2015[4] har kommunen desuden bemærket, at der i udgangspunktet for en tilladelse til udledning af overfladevand til et vandløb med risiko for hydrauliske problemer bør være krav om neddrøsling svarende til naturlig afstrømning, dvs. 1-2 l/s/ha.

Videre har Aabenraa Kommune bemærket, at gennemførelse af projektet vil medføre, at der bliver flyttet vand fra et vandopland til et andet, men der er ifølge kommunen tale om maksimalt 0,2 ha befæstet areal. Ifølge kommunen vil det ansøgte ikke give anledning til hyppigere eller større oversvømmelser.

Desuden har Aabenraa Kommune oplyst, at der i 2017 er truffet afgørelse om udskiftning af en rørlagt strækning af Bjissel Bæk. Kommunen har i den forbindelse vurderet, at forholdene omkring regulering af vandløbet er reguleret i vandløbsloven, og ikke miljøbeskyttelsesloven.

For så vidt angår forholdet om regnvandsbassinets brinker, har Aabenraa Kommune oplyst, at bassinet bliver etableret med tæt membran. Det er kommunens vurdering, at der ikke vil være nogen udsivning fra bassinet til omgivelserne, samt at det er placeret i en naturlig lavning.

Aabenraa Kommune har desuden oplyst, at ansøger har pumpet overfladevand væk fra bassinet, når det har været fyldt, hvorfor der ikke har været en udledning fra bassinet, før tilladelsen forelå.

3. Miljø- og Fødevareklagenævnets bemærkninger og afgørelse

3.1 Miljø- og Fødevareklagenævnets prøvelse

Det fremgår af § 11, stk. 1, 1. pkt., i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, at nævnet kan begrænse sin prøvelse af en afgørelse til de forhold, der er klaget over.

Det følger endvidere af § 11, stk. 2, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, at nævnet kan begrænse sin prøvelse til de væsentligste forhold.

Miljø- og Fødevareklagenævnet har i denne klagesag alene fundet anledning til at behandle klagepunktet om Aabenraa Kommunes vurdering af Bjissel Bæks hydrauliske kapacitet (afsnit 3.2).

Miljø- og Fødevareklagenævnet har ikke taget stilling til sagens øvrige klagepunkter, jf. herved § 11 i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

3.2 Miljø- og Fødevareklagenævnets bemærkninger

Tilladelsen til udledning af tag- og overfladevand er meddelt efter miljøbeskyttelseslovens § 28, stk. 1.

De nærmere regler for administrationen af miljøbeskyttelseslovens § 28 er fastsat i spildevandsbekendtgørelsen[5] og spildevandsvejledningen.[6]

Ved meddelelse af tilladelse efter lovens § 28, stk. 1, skal kommunen ifølge spildevandsvejledningen bl.a. påse, at udledningen respekterer vandløbets hydrauliske kapacitet, dvs. at vandet kan afledes videre i vandløbet uden gener for omboende ved vandløbet. Således fremgår det af spildevandsvejledningens afsnit 3.2.1, at:

"Kommunalbestyrelsen sikrer, at udledninger af spildevand, herunder tag- og overfladevand til vandløb, sker på en sådan måde, at vandet kan afledes videre i vandløbet uden gener for omboende ved vandløbet eller gener for dyre- og plantelivet, dvs. at vandløbets hydrauliske kapacitet respekteres. Derfor vil de angivne forudsætninger i vandløbsregulativet for det konkrete vandløb skulle respekteres. Hvis der i vandløbsregulativet er angivet vilkår for maksimale tilladninger fra enkelte delområder, vil disse vilkår skulle afspejles i spildevandsplanen. Kan vilkårene ikke imødekommes, må der enten ske en forsinkelse/udjævning af overfladevandsbelastningen, eller der må indledes en vandløbsreguleringssag som forudsætning for en forøget tilladning af spildevand eller ske en ændring af regulativet. (...)

Hvis der ikke er udarbejdet et regulativ for vandløbet, eller regulativet ikke angiver vilkår for maksimale tilladninger, må det konkret vurderes, om vandløbets hydrauliske kapacitet giver mulighed for forøget belastning, eller om der med de nuværende udledninger ikke er risiko for en øget overbelastning. Den endelige vurdering af udledningers indflydelse på vandløbenes fysiske tilstand vil skulle ske ved, at kommunalbestyrelsen meddeler/skærper udledningstilladelser for tag- og overfladevand. Her er tilladelsesmyndigheden forpligtet til at sikre, at udledningen sker under hensyn til vandløbets fysiske tilstand."

Vejledningens retningslinjer må efter Miljø- og Fødevareklagenævnets opfattelse forstås sådan, at vurderingen af en udlednings indflydelse på et vandløbs hydrauliske kapacitet skal indgå i forbindelse med en tilladelse til udledning af overfladevand i de tilfælde, hvor kommunen meddeler tilladelse til en udledning, der overstiger den naturlige afstrømning til recipienten.

Det følger af nævnets praksis, at det som udgangspunkt er medianmaksimumafstrømningen, der skal lægges til grund for vurderingen af et oplands naturlige afstrømning.[7] Det følger endvidere af nævnets praksis,[8] at det med vurderingen af den hydrauliske kapacitet skal sikres, at udledningen ikke vil medføre hyppigere eller større oversvømmelser af vandløbet, end hvad der ville være tilfældet ved afstrømning fra vandløbets naturlige opland.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan konstatere, at det i den påklagede afgørelse fremgår, at der ikke foreligger oplysninger om Bjissel Bæks medianmaksimumafstrømning. Aabenraa Kommune har i stedet lagt en afstrømning på 1 l/s/ha til grund bl.a. med henvisning til praksis for dimensionering af dræn. Kommunen har dermed efter nævnets opfattelse ikke forholdt sig til, hvorvidt den tilladte udledning konkret overstiger den naturlige afstrømning til vandløbet. Kommunen har endvidere efter nævnets opfattelse ikke foretaget en konkret vurdering af, om vandløbets hydrauliske kapacitet giver mulighed for forøget belastning, herunder om der er behov for forsinkelse/udjævning af overfladevandsbelastningen, eller om der i stedet må træffes afgørelse efter vandløbsloven om ændret vedligeholdelse eller regulering som forudsætning for en forøget tilladning af overfladevand.

Miljø- og Fødevareklagenævnet finder på baggrund af ovenstående, at Aabenraa Kommune ikke har foretaget en tilstrækkelig vurdering af det berørte vandløbs hydrauliske kapacitet. Nævnet finder, at der er tale om en så væsentlig mangel, at afgørelsen må hjemvises til fornyet behandling i kommunen med henblik på kommunens vurdering af, om udledningen vil medføre hyppigere eller større oversvømmelser af vandløbet, end hvad der ville være tilfældet ved afstrømning fra vandløbets naturlige opland.

3.3 Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse

Miljø- og Fødevareklagenævnet ophæver Aabenraa Kommunes afgørelse af 9. februar 2022 om tilladelse til udledning af tag- og overfladevand fra boligområde ved [Fortroligt 1], til Bjissel Bæk via regnvandsbassin beliggende på matr.nr. [Matrikelnummer 1], med virkning fra 1 år fra nævnets afgørelse og hjemviser sagen til fornyet behandling i Aabenraa Kommune.

[1] Lovbekendtgørelse nr. 1093 af 11. oktober 2024 om miljøbeskyttelse.

[2] Lov nr. 1715 af 27. december 2016 om Miljø- og Fødevareklagenævnet som senest ændret ved lov nr. 640 af 11. juni 2024 om ændring af lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet mv.

[3] Bekendtgørelse nr. 132 af 30. januar 2017 om gebyr for indbringelse af klager for Miljø- og Fødevareklagenævnet mv.

[4] Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse af 16. december 2015 i sagsnummer NMK-10-00573.

[5] Bekendtgørelse nr. 532 af 27. maj 2024 om spildevandstilladelser m.v. efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 3 og 4.

[6] Link til Miljøstyrelsens vejledning nr. 28/2018 til bekendtgørelse om spildevandstilladelser m.v. efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 3 og 4:
<https://www2.mst.dk/Udgiv/publikationer/2018/06/978-87-93710-38-2.pdf>.

[7] Jf. nævnets praksis som anført i bl.a. NMK-43-00366, NMK-43-00658, NMK-10-00116, NMK-10-00423 og NMK-10-00760.

[8] Jf. nævnets praksis som anført i bl.a. 18/05386, NMK-10-01223, NMK-10-00891, NMK-10-01043, NMK-10-00654.

Lovområder:

Miljøbeskyttelsesloven